

חוק ההתיישנות חל על חובות לביטוח הלאומי

אוגוסט 2010

חוזר מקצועי מספר 85/10

ברצוננו לעדכנכם בדבר קביעת בית הדין האזורי לעבודה (ב"ל 3142-09 חג'ג' נ' המוסד לביטוח לאומי), הקובעת, כי על חובות לביטוח לאומי, שזמן היווצרותם עולה על שבע שנים ואשר המוסד לביטוח לאומי לא החל בהליכי גביה לגביהם - חל חוק ההתיישנות ולפיכך הינם בטלים. יודגש, כי בכך ביטל בית המשפט את "הלכת כרמלי, שקבעה, כי חוק ההתיישנות אינו חל על חובות לביטוח הלאומי.

העובדות

- גב' חגג' חבה לביטוח הלאומי כספים בגין תקופה העולה על שבע שנים.
- בפסק דין כרמלי¹ נקבע, כי חוק ההתיישנות אינו חל על חובות לביטוח הלאומי, שכן אין מדובר כאן על חוב רגיל, כי אם על גביית מס.

השאלות במחלוקת

- האם חוק ההתיישנות חל על חובות לביטוח לאומי?

טענות גב' חגג' (התובעת)

- במסקנת פסק דין כרמלי קיים חוסר שוויון בין תביעות מבוטחים נגד הנתבע, שדין להתיישן, לעומת תביעות הנתבע נגד מבוטחים, שאינן מתיישנות.
- לפיכך, יש לקבוע, כי על גביית דמי ביטוח לאומי חלה התיישנות, ולכן יש להצהיר כי על כל חובותיה של גב' חגג', שנוצרו בתקופה הקודמת לשבע השנים, שלפני המועד שבו נקט המוסד לביטוח לאומי בהליכי גביה, חלה התיישנות ולפיכך, הם בטלים.

טענות המוסד לביטוח לאומי (הנתבע)

- חוק ההתיישנות אינו חל על תביעות של הביטוח הלאומי לתשלום בכלל ולדמי ביטוח בפרט.

דין

- לאחרונה נתן בית המשפט העליון את החלטתו בסוגיה שיש בה כדי להשפיע על תוקפה של הלכת כרמלי (רע"א 187/05 נסייר - עיריית נצרת עילית).
- בית המשפט העליון התייחס לזכותו של חייב להעלות טענת התיישנות כנגד חוב, שנוצר לו כלפיי רשות מקומית, חוב שהוא בגדר חוב מנהלי המשולם על פי פקודת המסים (גבייה).
- בית המשפט העליון קיבל את טענת המערער לפיה ההליך המנהלי מאפשר לו להעלות טענת התיישנות, ועל הרשות המנהלית לעמוד במסגרת ההתיישנות הקבועה בחוק, כדי לשרת אותה תכלית שלשמו נחקק החוק.
- חוב לביטוח לאומי בגין דמי ביטוח לאומי נגבה ככל חוב, שגבייתו בדרך מנהלית, ומכאן מקור השוואה.
- לפיכך, יש לקבוע כי חוק ההתיישנות, חל על תביעות של המוסד לביטוח לאומי לתשלום דמי ביטוח.

נפסק

בנסיבות אלו דין התביעה להתקבל.

בדבר שאלות נוספות ניתן לפנות לעוזי שטנגר, בטלפון: 03-6382861 uzi@brit.org.il

¹ ביטוח לאומי נ. כרמלי לה-22-0, משנת 1975.